

ZGODNJA

DANICA.

Katolišk cerkven list.

List 22.

V četrtek 1. rožnika 1854.

Tečaj VII.

Stoindruga Davidova pesem.

(Obseg: Povelicevanje Božje za njegove nezmerne dobrote; angeli in vse stvari naj Ga hvalijo za njegove usmiljenja.)

1.
Moja duša! na visavo
Hvalni glas Gospodu ženi:
Daj njegovmu Imenu slavo,
Kar živi in giblje v meni.

2.
Hval' Gospoda, duša moja!
Hvali v pesmih blagomilnih:
Misli v njega brez pokoja,
Ne pozabi dobrot obilnih.

3.
On ti grehe odpušuje,
Perzanasa tvojim znotam;
On boleznj ozdravljuje,
Čeli rane slabim srotam.

4.
On v nevarnosti te brani,
Kjer pogin in smert razsaja;
On te v milosti ohrani,
On z usmiljenjem obdaja.

5.
On ti da v obilni meri,
Kaj želis v molitvi prosti;
Ko postonjo v novim perji
Ti obnavlja dni mladosti.

6.
On Gospod je — hvaljen bodi!
Bog usmiljenja, pravice,
On dobrotno vsim razsodi,
Ki godé se jim krivice.

7.
Mozesu je bil naznanil
Svoj namen in skrivne poti:
Izraelu je prihranil
Svoje dela v njih lepoti.

8.
On usmiljen sibo odlasa,
Milosti mu ni enake;
Serd in kazen prizanasa,
Vsmiljen, poln dobrote vsake.

9.
Resil nas bo solz in zléga,
Serd njegov ni brez nehanja;
Bliz je konc življenja téga,
Konc terpljenja in zaganja.

10.
Ne ravna z nami, ne strahuje
Nas po grehah in zmotijah,
Nas ne tepe, ne vračuje
Nam po naših hudobijah.

11.
Kolkor je nebu visoko
Nad zemljé prezernim praham,
Toljko vsmiljenje globoko
Jim, ki išejo Ga s straham.

12.
Kolkorsne so ločine
Sem od jutra do večera,
V tólikošne dalečine
Nase grehe od nas prečera.

13.
Kakor rad se dober oče
Svojih otrocičev vsmili,
Tak' nas Bog pomilit' hoče,
Če kmo v strahu Ga prosili.

14.
Ker on vé za svoje stvari,
De so vsak čas slabe reče:
Vé, de po pregrehi stari
Vsi ljudje smo prah in pleve!

15.
De clovesko je življenje
Ko vsahljiva zel in travat;
Raste ko na polj zelenje,
Kakor roza razevetava:

16.
Če pa véter jo opise,
Se ospé cvetlica zala,
Hitro vsahne, sled se zbrise,
Več ne vé se, kje je stala.

17.
Ali vsmiljenje Gospoda
Ne mine z minljivim svetam;
Je od roda in do roda
Jim, ki se Ga bojé s trepetam.

18.
In njega pravica seze
Deleč nad sinov sinove,
Če derzé, kar on zaveže,
In časté zapovd' njegove.

19.
Sedež milostne pravice
Bog postavil je v nebésa,
Od tam moč njega desnice
Vse vravnuje in pretrésa.

20.
Zdaj vsi angeli vi močni!
Pojte hvalo mu vse case,
Ki ste urni, ki ste ročni,
Spolnovat' njegove glase.

21.
Hvalite Ga, vé vojske svete!
Vi služabniki nar bolji,
Ki se ponositi sméte,
Vse storit' Boga po volji.

22.
Vse stvarjenje naj se skusa,
Slavohvaliti Gospoda;
Hvali njega, moja duša!
Od izhoda do zaboda. Jeran.

Pismo gospod misionarja Lavtizarja iz Pariza (19. maja 1854).

Ljubi Andrej!

Ker imam veliko prijatlov na Kranjskim, katerih tudi po ptujim ne bom nikoli pozabil, Ti pošljem nekatere besede o mojim popotvanju do Pariza, ktere utegneš v „Danici“ natisniti dati, če Ti je ljubo in če se smeš zanesti, de bo njenim bravcam kaj ustrezno.

Na Dunaj sim prišel 10. maja ob pol šestih zvečer po železnici. Drugi dan, ko sim vse potrebne reči opravil, se perporočim še Bogu in Materi Božji, in odrinem ob 7 zvečer po železnici proti Marskimu in Češkemu, ker po ti železnici se nar hitreje v Pariz pride. Skozi Marsko sim se peljal ponoči, zato nisim nič mogel viditi ne dežele ne mest. Podnevu sim pa ogledoval, kolikor se more iz voza storiti. Češka dežela je tod, kjer sim se peljal, lepa in tudi rodovitna viditi; ni prav ravna, pa tudi velikih hribov ni; njive so obsejane z navadnim žitom, in veliko ogersice sim tudi vidil v lepim rumenim cvetju. Proti 10. uri dopoldne smo bili v Pragi, velikim mestu Češke ali Pemske dežele. V tem mestu sta posebno dva, tudi na Kranjskim znana in česena svetnika zavoljo Jezusa smert terpela. Sv. Vencel, ki je posebno veliko ljubezen imel do Jezusa v sv. Rešnjim Telesu, je sam za sv. mašo vino iz grozdja pripravljal, sam hostije pekel, je pogosto v cerkvi, ali, če je bila zaperta, pred cerkvijo molil in sveto Rešnje Telo častil, dostikrat tudi v hudim mrazu. Jezus mu je zavoljo te gorečnosti krono maternštva dal; to je gotovo nar večji plačilo, kteriga Bog svojim ljubljencam dati zamore. Sv. Vencel je bil umorjen ravno pred cerkvenim pragam od svojiga hudobniga brata Boleslava. Drugi maternik in varh Češke dežele je sv. Janez Nepomučan, ki je bil goreč pridigar in spovednik v Pragi. Tega je, kakor je vsim znano, hudobni kralj Vencel v reko Moldavo, ktera ravno skozi mesto teče, vreči zapovedal. Njemu na čast je posebno lepa kapelica v veliki cerkvi v Pragi napravljena in tudi njegov jezik, ki ni strohnel, se ondi hrani. Ker ni bilo časa, v mesto iti, cerkve in druge reči ogledat, ali kaj molit, sim mogel vse v duhu opraviti.

Iz Češkiga smo prišli na Saksonsko. To je pač lepa dežela, posebno okrog velikiga Draždanskiga mesta. Polje je vse ravno, lepo obdelano, žito tako lepo, de nisim še lepsiga vidil, hiše so tudi v vsah vse zidane in z opeko pokrite. Iz vsiga se vidi, de tukaj ljudje lahko žive. Tukaj sim tudi vidil se le pervič v svojim življenju mline, ktere

veter goni; veliko jih je po polju; namesto kolesa imajo štiri zlo velike in široke lesene lopate, ktere veter suče, kakor sicer voda kolesa suče. Na njih vah po Nemškim skozi in skozi nisim vidil razorov kakor na Kranjskim, na nekterih so prav prav redki, na nekterih malo gostejši, pa tako majhni, de se komaj poznajo.

Ko sim z veseljem ogledoval lepe ravnine in zale polja, je pa moje oko nekaj družiga pogrešalo, kar dobrija kristjana posebno po Kranjski deželi tolikanj razveseljuje, — ni viditi na Saksonskim pa tudi še v nekterih drugih Nemskih deželah ne križev ali znamenj pri potih, ne toliko cerkev. Čutil sim že iz tega, de se po nekatoliški ali luteranski deželi peljem. O kolikanj srečniši ste vi, ljubi Kranjci, in vsi Slovenci! če imate tudi sem ter tje bolj nerodovitne polja, pa imate lepe cerkve, ne samo po mestih in vaseh, ampak celo po visokih hribih so jih vaši pobožni spredniki postavili, kamor tudi vas dostikrat pobožnost žene, svoje molitve Bogu v čast opravljat. — O kaj stori napuh! ker po napuhu nekiga človeka Martina Lutra, ki je na Saksonskim prebival, je ta dežela pravo vero zgubila, namesto nje se je krivoverstvo razširilo, ne le po ti, ampak tudi po drugih deželah. Kralj te dežele je pa vendar dober katoličan in vsa njegova hiša. Ljubljancem je znan, ker je ze nektere kratki v Ljubljani bil. Peljali smo se memo Drazdan proti Lipsii. Tega mesta nisim mogel viditi, ker je bilo ze tema, ko smo do njega prišli, premisljeval sim pa marsiktere reči, kterih me je ravno to mesto opomnilo. Med drugim sim tudi mislil: Blizo tukaj je na tavzente vojakov pokopanih, morebiti tudi kteri Kranjci, ki so mogli 1813 z Napoleonam v vojsko, kteri je bil ravno pri tem mestu hudo tepen. Zdihnil sim: Bog daj vsim dušam tistih, ki so tukaj v vojski bili pobiti, večni mir in pokoj, na svetu pa vsim vladarjem mir in edinost!

Per Lipsii smo se obravili bolj proti jugu, smo sli memo mest „Halle, Marburg, Giessen, Frankobrod, Darmstadt“, in smo persli v lepo Badensko deželo. Per mestu Marburga sim se spomnil sv. Elizabete, ki je bila v ti deželi bogata gospa in je veliko vbogajme dajala, kar je tudi vam vsim že znano. —

Mesto Frankobrod je tudi na Slovenskim saj po imenu znano, ker pred 6 leti so bili tudi iz naših dežel nekteri možje tje poslani. Tode poslanecam se je tam ravno tako godilo, kakor zidavcam Babilonskiga turna, niso hotli nič od Boga vediti, temveč so ga gerdo žalili in zoper njega in njegovo sv. cerkev se vzdigovali, zato so se pa tudi razkropili po vsim svetu, in od njih zbora nimajo družiga kakor žalosten spomin.

Ko sim v lepo Badensko deželo prišel, me je veselo in zalostno občutenje sprehajalo. Moji duhovski bratje, ki vedo, kaj se to leto v ti deželi godi, me bodo že razumeli. Zalosten sim bil, ker mora katoliška cerkev preganjana biti, vesel pa, ker ima tako serčnega škofa in tako goreče duhovne, de so veseli zavoljo Kristusa terpeti. Mesta Friburga nisim mogel viditi, pa sim se v duhu tje ozeral, v kterim prebiva 81 let star škof Herman Vikari, ki je postal v razgled in zgled celi Evropi.

V saboto, to je 13. maja, ob 6 zvečer smo bili ze na Francoski meji. Zadnje mesto na Badenskim je Kel (Kehl), in od tam smo se perpeljali na vozu v pol uri v Strasburg, ktero je ze na Francoskim. V 48 urah tedaj sim prišel od Du-

naja v Strasburg, se ve de sim se ponoči in podnevu vozil in zmeraj na železnici, samo od Kela do Strasburga v drugim vozu. Tukej meji Nemško in Francosko deželo reka Rajna, ki je ze zlo velika. Strasburg je veliko staro mesto, prebivavci govore še močno nemško. Rad bi bil lepo veliko cerkev gledat šel, pa nisim mogel, ker še tisti večer ob 8. smo jo odrinili proti Parizu, velikimu mestu na Francoskim; ker tam sim upal svojiga ljubiga noviga škofa dobiti, s kterim bi se veliko ložji v Ameriko peljal. Na potu do Pariza ni ravno posebno imenitnih mest, razun Mo (Meaux), v kterim je slavni Bosuet škof bil. — V nedeljo ob 11 dopoldne sim bil v Parizu.

Pariz je poglavitno mesto na Francoskim še veči kot Dunaj in ima več prebivavcov kot cela Kranjska dežela. Mesto je katoliško kot vsa dežela, ima veliko cerkev, samostanov, mnihov in nun, veliko bratovsin in drugih pobožnih naprav. Zmed veliko cerkvá so imenitniši: cerkev Matere Božje (Notre Dame), ta je velika ali poglavitna, cerkev sv. Sulpicija, cerkev sv. Genovefe. Cerkev sv. Genovefe je tudi veličastna, stoji na lepim prostoru, prosto, tako de se nobene hiše ne dotikuje, ker je okrog in okrog lep prostor, ima v sredi veliko kuplo, na obeh straneh dve veliki kapeli. Leto veličastno cerkev so tisti puntarji, ki so pred 60 leti kralja Ludovika umorili, onečastili in jo v posvetno poslopje spremenili, v kterim so podobe takih mož spravljali, ktere so hotli posebno častiti. Leto kaže že napis zunaj nad vratmi: Aux hommes grands la patrie reconaissance, to je, velikim možem hvalezna domovina. (leta spomin postavi). Med temi „velikimi“ možmi so, postavim tudi: Voltaire, Rousseau, Robespierre itd. Se nam, ki smo bili tako deleč od Francoskiga, se je milo zdelo, ko smo brali, de je to poslopje, Pantheon imenovano, bilo nekdej cerkev sv. Genovefe. Zato je pa zares sedajni cesar Napoleon lep spomin kersanskiga duha zapustil, ko je zapovedal, de se ima to poslopje spet v cerkev preurediti, kar se tudi dela. Trije altarji so večidel izdelani, kaj lepi in dragi so. To je še tukej v vsih cerkvah nekaj posebniga, de ni stolov kot per nas, ampak imajo spletene stoličke, de se zamorejo prenašati; na teh se kleči ali pa sedi. — Pred cerkvijo sv. Sulpicija je vodnjak z velikim stebram, okrog njega pa 4 velike kamnite statve v spomin 4 škofov, ki so v začetku pretečeniga stoletja na Francoskim z učnostjo posebno sloveli, in ki so vsim katoliškim duhovnam po vsim svetu še zdaj znani: Fenelon, Bosuet, Flechier, Massillon. Prav razveselil sim se, de se vendar tudi spomin pobožnih in učenih škofov ne pozabi. — Tudi cerkev sv. Magdalene je kaj lepa, ona me je se nar bolj opomnila na Salomonov tempelj v Jeruzalemu, desiravno bi se ž njim ne mogla meriti. V njo se gre po stopnjah, pred vratmi in ob obeh straneh je veliko visokih stebrov, vrata so železne, v kterih so desetere Božje zapovedi s podobami iz pergodeb sv. pisma kej lepo vdelane. Znotraj cerkev ni dalji od škofijske v Ljubljani, pa še ožji in nižji, brez kapele, pa ima vendar lepe altarje, stene in strop so skorej popolnoma z lepim lesam preprežene, ki je tudi mnogo pozlačen, tako de se le malokej kamna vidi. Okna per straneh ni nobeniga, per stropu so 4 okrogli, de samo od verha svitloba pride. Statve sv. Magdalene v velikim altarju in kerubinov so iz lepiga marmeljna. — Nar raji bodo pa pobožni Kranjci kej slisali od cerkve Marije „Zma-

govavke“. (Notre Dame des Victoires). Tudi mene so nar bolj želje gnale to cerkev obiskati, ktera je v zadnjih 18 letih toliko slovesnost dosegla. Pobožni bratje in sestre Marijniga Serca že vedo, de v ti cerkvi se je le ta bratovšina začela. Vse to je popisano v prelepih bukvah „Jezusoviga in Marijniga Serca“. O s kakošnim hrepenenjem in veseljem stopim v to častitljivo cerkev, in sim le žele vse brate in sestre te bratovšine iz Kranjskiga perpeljati, de bi na tem sv. kraju molili! Cerkev je nekoliko manji od škofijske v Ljubljani, ima sedem altarjev. V velikim altarju je podoba Matere Božje „Zmagovavke“, ker ona je zmagała vse sovražnike in tudi svojim častivcam sprosi zmago zoper vse nasprotleje zveličanja. Altar Marijniga Serca ali altar bratovšine je pa precej prvi od velikiga na desni strani. Podoba Marije z Jezuskam v naročji je iz kamna izrezana, kroni na glavah ste iz čistiga zlata, ktere so sedajni s. oče papež Pij IX. darovali v zahvalo, de so bili puntarji premagani, de so ravno Francoski vojaki Rimsko mesto spet v oblast papeževo dobili, in v zahvalo, de je na prošnjo bratov in sester Marijniga Serca že toliko grešnikov se spreobrnilo, in sv. oče spoznajo, de nar bolj na prošnjo Marije je tako hitro katoliška cerkev spet mir dosegla. Pred tem altarjem je sedem lamp in šest lustrov, sicer družih lustrov je še 12 v cerkvi. Tukaj sim sebe perporočal Materi Božji, pa tudi ljube Kranjce, posebno še brate in sestre Marijniga neomažeževaniga Serca.

V tako velikim mestu, kakor Pariz, se ve de je veliko slabih kristjanov, malovrednih ljudi, in zgodovine nam obilno žalostnih reči povedo, ki so se v Parizu godile. Vender pa moram reči, de, kar sim te dni le poverhama ogledoval in vidil, me je z velikim veseljem napolnilo. Cerkve so neizrečeno lepe, ena lepši od druge, vse lepo osnažene in ozaljšane, mašne posode in oblacila lepe in snažne, cerkveni služabniki, ali strežeji, lepiga zadržanja; vsak dan je po vsih cerkvah veliko ljudi per sveti maši od jutra do poldne in nekoliko čez poldne: vsak dan po vsih cerkvah, v kterih sim oil, veliko ljudi per sv. obhajilu, in se ve samo gosposkih, posli in delavci gredo mende zjutrej zgođej, ker potlej ne utegnejo. Ker je veliko ljudi per sv. obhajilu, zato je v nekterih cerkvah tudi v dveh ali treh altarjih sv. Rešnje Telo hranjeno. O kako veselje je občutilo moje serce, ko sim vidil med drugimi tudi v svili oblečene gospé in gospodičine pa tudi gospode pobožno k sv. obhajilu perstopiti! Permerilo se je, de sim v cerkvi svete Magdalene štiri pare poročiti vidil. Ob 11 sta prišla dva para, pa sta bila vsak posebej in vsak per drugim altarju poročena, po poroki ste bile s. maši. Proti 12 prideta dva druga para; eniga para ženin in nevesta sta mogla posebno visokiga stanu biti, ker sta šla s pričami vred pred veliki altar, kjer so na lepih stolah sedeli; drugi so bili le per stranskih altarjih poročeni, in so zunaj omrežja stali. Tudi zadnja dva para sta bila po poroki pri sv. mašah, ktere so se za vsakiga posebej brale. Per vsaki sv. maši je bil zegen za novoporočene, kakor je tudi v Ljubljanski škofii zapovedano. Tudi tu sim bil zlo vesel, ker ti ženini in neveste so pokazali, de imajo vero, in de spoznajo, de, kdor hoče v resnici srečen biti v zakonu, potrebuje zegna, kteriga jim Bog po katoliški cerkvi deli. Tukej ni bilo nič smeha ali govorjenja ali sicer zijałastih gledavcov, kakor se, zalibog!

v Ljubljani dostikrat per takih perložnostih vidi, (naj mi dobri Ljubljancani ne zamerijo!); ljudi je bilo v cerkvi veliko, pa so molili, ali pa saj tiho bili, in ne s smeham ali govorjenjem drugih motili. Med temi porokami pernesejo merlica v cerkev. Ravno prav, sim mislil, bom saj vidil, kako molitve po mertvih opravljajo. Prisli so trije duhovni iz žagrada, so kratke molitve tiho obmolili, potlej je bila černa masa, potem ko so spet duhovni se kratko obmolili, so ga iz cerkve nesli na voz ali prav za prav v kočijo, ki je nalaš zato napravljena; duhovnov ga ni nobeden spremil.

Ko bi hotel še kaj od Pariza pisati, kar zadene bolj posvetne naprave, bi vedil veliko povedati že kar sim v tem malim času in le memo grede vidil. Pa saj vsak lahko vé, de tako mesto ima drage reči, veličanske poslopja, zale verte in sprehajališa, lepe terge (place) itd. Posebno veličastne so (pred kraljeve, zdaj) cesarske poslopja. Enimu zmed njih se pravi Tuleri (Tuileries), zraven je kaj lep vert, kteri je zmerej ljudstvu odpert. Veliko sim premišljeval to silno veliko hišo pogledovaje, na kake vesele pa tudi žalostne zgodbe me je opomnila. De le nekaj omenim. Iz te hiše so peljali pred 61 leti grozovitai puntarji na morise pobožniga kralja Ludovika XVI. in njegovo dobro ženo, hčer avstrijsanske cesarice Marije Tezezije, iz nje je mogel 1830 kralj Karol X. bežati s svojimi, ravno tako 1848 kralj Ludovik Filip, in sta na ptujim umerla. Tudi cesar Napoleon, kteriga je Bog za en čas povzdignil k veliki oblasti v strahovanje evropejskih vladarjev in ljudstev, in je, kadar ni v vojski bil, v nar večim blišu v tem poslopju prebival, je mogel zadnje leta deleč deleč na samotnim otoku preziveti in tam umreti. O posvetna čast in imenitnost, o bogastvo in mogočnost, kako minljive, zapeljive reči ste! „Sret prejde in njegoro poselenje: kdor pa stori voljo Božjo, ostane rekoma“, govori sveti Janez.

Ker sim ravno Napoleona imenoval, naj se opomnim poslopja, kjer prah njegoviga trupla leži. Kakor je znano, je bil pred nekaj leti od otoka, kjer je umerl, prah ali pepel njegoviga trupla z veliko slovesnostjo v Pariz prenesen in tukaj spravljén, ker to željo je še sam pred smertjo izgovoril in ga tudi Francozje neizrečeno še zmerej v častnim spominu imajo. Je tukaj lepo poslopje, kjer invalidi, to je vojaki, ki so se v vojaškim stanu poškodovali, de se ne morejo sami preziviti, stanujejo, in zraven je tudi velika cerkev; in v ti cerkvi je spravljén pepel ali prah nekdej tako mogočniga cesarja Napoleona. Ta cerkev, bi rekel, je znotrej v dva dela razdeljena. Pervi del je okroglast, in bo le, kakor se vidi, bolj v to napravljén, kar je v spomin Napoleona, v sredi je altar, pod kterim je pepel cesarja spravljén, zatem sta v zidu na vsaki strani vdelana spominka dveh Napoleonu nar bolj vdanih generalov (Duroc in Bertrand). Potem je omrežje in se začne drugi del cerkve, kteri je bolj vozek, pa doig; bolj na visokim na obeh straneh visijo skozi in skozi stare vojaške bandera, mende take, ktere je Napoleon v ptujih deželah v vojski dobil. Kadar bo vse dođelano v cerkvi, bo zares kej prijetno očem: tode pobožno serce tukej tega ne bo najđlo, kar v drugih cerkvah. — Zmed veliko prelepih tergov mi je še čez vse nar bolj dopadel, ki ima ime „Place de la Concorde“, je blizo cesarske hiše Tuileries. Tudi ime njegov je kaj lepo: terg edinosti. Mi-

slil sim: Bog daj pravo edinost med vladarji in ljudstvi, de bi ne bilo treba več kervi prelivati; Bog daj tudi, de bi vsi vladarji med seboj edini bili, in po Božjih postavah vladali v ljubezni in pravici!

Tudi vojake sim vidil, konjike in pešce; mislil sim: Bog ne daj, de bi kterikrat spet Francoski vojaki na Avstriansko šli! Kadarkoli gredo vojaki v tujo deželo, ni dobro.

Moj prečastiti škof zdej v Parizu stanujejo v duhovski hiši, v kateri se tisti duhovni ali tudi mladenci, ki imajo še le mašniki biti, perpravljajo in učé za misijone v Azii, namreč v Kini, Kočinkini, Indii itd. Tukaj je cerkev, in še dve kapelici. Škof in jest sva v kapelici masevala. Je tukej tudi dvorana, v kateri so ostanki marternikov hranjeni, ki so v ti hiši se za mision izučili, in v Azii za vero kri prelili. Vse to sim natanko ogledal; eden zmed mladih duhovnov mi je vse razlagal, pa je tudi nekoliko per vsaki reči zapisano. Tu so od nekterih marternikov kosti, od drugih oblačila, verige, v katerih so bili vklenjeni, križci itd. Posebno od Bonarda in Šeflerja, ki sta tudi v ti hiši se učila, in še le pred 3 leti smert zavoljo Jezusa prestala, je več reči. Bonardovi starši še živé (na Francoskim). Pač morajo veseli biti, de imajo marternika v nebesih. En brat njegov je misionar v Tibetu. Tu je tudi hranjeno neko pisanje svetiga Franciska Salezija, ktero je s svojo lastno roko pisal. Neizrečeno sim bil vesel, to viditi. Kar sim na letim kraju vidil, mi bo globoko v spominu ostalo. Eden zmed mladih duhovnov, ki so mi tudi per sveti masi stregli, mi je še podaril podobice marternikov Šeflerja in Bonarda.

Naj bo to zadosti. Jutri večer, to je v saboto pred 5. nedeljo po veliki noči se homo iz Pariza podali v Belgijo, in od tod čez morje v Ameriko. Sli homo namreč naš častitljivi škof, še štirje misionarji in jest: v Antverpnu se pa snidemo še s tremi misionarji, ki so iz Monakoviga naravnost tje šli, namreč brata Reš in Pirc.

Bog nam daj srečno pot! Se lepo perporočimo pobožnim Kranjcam, in tudi drugim Slovencam za priprošnje. Bog ohrani in blagodaruj lepo, meni nepozabljivo Kranjsko deželo in njene prebivavce!

Pismo iz Dunaja je naznanilo, de odbor Mariine družbe že pripravlja tretje letne naznanila za-tran srednjo-afrikanskiga mislena, de Pozzelli zavoljo bolehnosti svoje žene oskerbnitva v Hartumu ni mogel sprejeti, in de se bo, kar čas nove odprave v Hartum zadene, še le potem določilo, ko bodo gospod provikar o misioniskih zadevah pri Bariških zamurcih težko pričakovano sporočilo poslali.

„Friburški časnik“ je razglasil, de je Badenski vladar zaukazal, višiga škofa Hermana po kaznovavnih postavah preiskovati zavoljo razpisa, 5. veliciga travna do vsih dekanatov poslaniga, ki katoliško cerkveno premoženje zadeva. Prečastiti gospod veliki škof Herman Vikari so namreč oskerbovanje cerkveniga premoženja, ki jim po cerkvenih pravicah in deržavnih pogodbah gré, sami prevzeti hotli. To, se ve de, je pa Badenske vradnike toliko bolj razkačilo, kolikor krivičniši so dozdej s katoliškim cerkvenim premoženjem ravnali. Veliki škof v imenovanim razpisu povedó, de jim ni bil nikdar odgovor dan, kako de se je cerkveno premoženje obračevalo, in še poslednje čase se je izobčeno viši cerkveno svetovavstvo prederznilo veliko zemljše prodati brez škofoviga privoljenja, desiravno Badenske postave zaukazujejo, de se nepremakljivo cerkveno premoženje brez privoljenja višiga škofa ne sme prodajati.

Iz Rima piše „Fr. Sachsenztg.“: Sveti oče so grofa Leiningen-a (ki ga je Badensko vladarstvo v zadevah ondotniga cerkveniga razpisa v Rim poslalo) prijazno sprejeli in poslušali ter kardinala Brunellita zvolili, de bi se z njim pogodoval. Badenski poročnik se pa v pogodovanje ni hotel spustiti rekoč, de ni v to pooblasten in le zato poslan, de svetimu očetu pismo svojiga vladarja zroči in odgovor sprejme, in de bo Badensko vladarstvo še le potem določilo, ali bo posebniga pooblastenca v Rim poslalo ali ne.

Pastarica „Germaine Cousin“ je bila v Rimu tretjo nedeljo po veliki noči v velikanski cerkvi sv. Petra z veliko slovesnostjo med zveličane prišteta. V Rimu prebivajoči Francozi so to slovesnost, kar zunanjo blisavo zadeva, po vsi svoji moči poviševali.

Kardinal Lambruschini je 11. veliciga travna umerl. Rojen je bil 16. vel. travna v Genovi in je bil pod ranjkim papežem več let deržavni tajnik.

Premembe duhovšine.

V Ljubljanski škofii. Gospod Luka Jeran pride za kaplana v Ternovo.

V Sekovski škofii. Prestavljeni so gospodje kaplani: Gen. Schuber k sv. Rupertu, Jan. Strohmayer v Hartberg, Lor. Poteré k sv. Marjeti pri Pesnici. — Gosp. Fr. Weber, lokalist pri svetim Udalriku, je 7. vel. travna v Gospodu zaspal. Naj v miru počiva!

N a r o č e v a n j e

na

„ZGODNJO DANICO“.

Perco polletje proti koncu gré; toraj vse častite brave, ki so bili le na pol leta naročili, prav prijazno opomnimo, de bi blagovolili nadaljno naročilo obnoviti, in sicer **pred ko je moč, vsaj do konca tega mesca**, de se dovoljno število listov pripravi in natisne.

Zgodnja Danica velja za pol leta v tiskarnici prejmana 1 gold., po pošti pa 1 gold. 20 kraje. Naročilnina se pošilja v oprosteh pismih gosp. **Jožesu Blažniku**, tiskarju na bregu št. 190.